

Diplomatermijn

De diplomatermijn is de termijn waarbinnen de prestatie, dus het behalen van het diploma, moet zijn geleverd, zodat de prestatiebeurs kan worden omgezet in een gift. Deze termijn bedraagt een periode van tien jaar. De diplomatermijn begint met ingang van de maand waarover voor het eerst prestatiebeurs is toegekend voor het volgen van een opleiding niveau drie of vier [1] of voor het volgen van hoger onderwijs [2]. Dit betekent dat de diplomatermijn synchroon loopt met de opnametermijn.

Voorbeeld:

De student begint per 1 september zijn opleiding in het hoger onderwijs. Op 5 september vraagt hij daarvoor studiefinanciering aan.

Omdat zijn aanvraag niet tijdig is ingediend heeft hij recht op studiefinanciering per 1 oktober.

Per deze datum beginnen ook de diplomatermijn en de opnametermijn.

Een studerende die eerst een prestatiebeurs heeft ontvangen voor het middelbaar beroepsonderwijs en vervolgens een prestatiebeurs ontvangt voor het hoger onderwijs, heeft met twee verschillende diplomatermijnen te maken.

Verlenging diplomatermijn

In een enkel geval kan de diplomatermijn van tien jaar te kort zijn voor de studerende. Kan hij als een direct gevolg van bijzondere omstandigheden van tijdelijke aard niet tijdig zijn diploma behalen, dan kan de diplomatermijn worden verlengd met de duur van die bijzondere omstandigheden [3]. Op het moment dat de diplomatermijn wordt verlengd, heeft DUO ervoor gekozen tegelijkertijd ook de opnametermijn van studiefinanciering te verlengen.

De Memorie van toelichting bij de WSF2000 omschrijft de regeling als volgt:

"Deze voorziening zal slechts voor een zeer beperkt aantal gevallen noodzakelijk zijn, aangezien de lange diplomatermijn al veel mogelijkheden biedt om tegenslag op te vangen. Daarnaast blijft de voorziening voor arbeidsongeschiktheid volgens de Wajong in het voorgaande artikel (Arbidsongeschiktheid) bestaan.

Voor een uiterst beperkt aantal omstandigheden is het evenwel gewenst de gevolgen van het niet kunnen voldoen aan de prestatie-eis ongedaan te maken, door hetzij de diplomatermijn te verlengen (tijdelijke aard), hetzij de prestatiebeurs alsnog om te zetten (structurele aard). Dit zal zich uitsluitend voordoen in gevallen van evidente onredelijke of onbillijke aard. Een student die bijvoorbeeld tijdens de eerste jaren van zijn studie een half jaar is uitgeschakeld wegens een ziekte, zal voldoende speelruimte hebben in de diplomatermijn om zijn studie tijdig te kunnen voltooien. Een student echter, die vlak voor zijn doctoraalexamen staat en aan het einde van de diplomatermijn te maken krijgt met een vergelijkbare ziekte, zou omwille van de redelijkheid en billijkheid een verlenging moeten krijgen. Een ander voorbeeld is de student die een redelijk gebruik maakt van de mogelijkheden om een of meer pauzes in te lassen in de studie en er vervolgens alles aan doet om binnen de diplomatermijn af te studeren, doch dan wordt geconfronteerd met onvoldoende studeerbare onderwijsprogrammering".

De diplomatermijn kan worden verlengd als er sprake is van een onvoldoende studeerbaar onderwijsprogramma. Dit doet zich bijvoorbeeld voor als een student te maken krijgt met een wachttijd in verband met co-schappen aan het eind van zijn diplomatermijn. In deze situatie kan hij buiten zijn schuld zijn opleiding niet binnen de diplomatermijn en opnametermijn afronden. Zou de opnametermijn niet verlengd worden, dan zou de student op het moment dat hij zijn

opleiding weer kan aanvangen mogelijk geen studiefinanciering meer kunnen ontvangen. Daarnaast zou zijn prestatiebeurs niet omgezet kunnen worden in gift, omdat hij zijn diploma buiten de diplomatermijn behaalt.

De diplomatermijn van tien jaar zal de studerende in de meeste gevallen voldoende speelruimte geven als hij tijdens zijn opleiding vertraging oploopt wegens ziekte. Doet de ziekte zich echter voor aan het einde van de diplomatermijn, bijvoorbeeld omdat de studerende een redelijk gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om één of meer pauzes in de opleiding in te lassen, dan biedt een verlenging van de diplomatermijn uitkomst. Het gaat dan niet om studerenden die hun opleiding voor een langere periode hebben onderbroken vanwege bijvoorbeeld een aantrekkelijke arbeidsmarkt, maar om een opleiding met werk te combineren, internationale ervaring op te doen of de opleiding af te wisselen met politieke activiteiten [4] .

Andere niet-medische redenen voor verlenging van de diplomatermijn *kunnen* zijn (let op: per situatie beoordelen):

- Topsporters en kunstenaars die Nederland vertegenwoordigen bij een officieel kampioenschap/concours/wedstrijd, bijvoorbeeld de Olympische Spelen voor sporters of de Koningin Elisabethwedstrijd in België voor musici.
- Het uitstellen van de coschappen bij de opleiding geneeskunde, omdat er geen plaats is.
- Het doen van promotieonderzoek bij de opleiding geneeskunde als gevolg van wachttijden bij plaatsing voor coschappen (hierdoor wordt de studie enkele jaren onderbroken).
- Vanaf september 2017 is het, in overleg met het Ministerie, ook mogelijk bij promotieonderzoek voorafgaand aan het behalen van het masterdiploma. Dit geldt niet alleen voor geneeskunde, maar ook voor alle andere opleidingen.
- Gebrekkige studeerbaarheid (bijvoorbeeld als de studie door de instelling gewijzigd wordt waardoor de student langer moet studeren).
- Detentie in bijzondere gevallen.
- Plotselinge verantwoordelijkheid voor het gezin (bijvoorbeeld door overlijden naaste, of de verzorging van kinderen moeten overnemen).
- Regulier verlopen zwangerschap
- Mantelzorg, in sommige gevallen. Er dient een duidelijk verband te zijn tussen de mantelzorgtaak en de studeerbaarheid.

De diplomatermijn wordt niet verlengd als de student is uitgeloot voor een opleiding en vervolgens een andere opleiding gaat volgen. Wordt hij op een later moment wel ingeloot, maar kan hij deze opleiding niet afronden binnen de diplomatermijn, dan is dit geen reden voor verlenging van de diplomatermijn. Dit geldt ook voor de situatie dat de studerende op een later moment besluit toch een andere opleiding te gaan volgen. De student heeft zelf de keuze gemaakt zijn studiefinanciering (ook) voor een andere opleiding te gebruiken. Uitgangspunt is dat de overheid één opleiding financiert.

De bijzondere omstandigheid waardoor hij niet tijdig zijn diploma kan halen moet de studerende aantonen door middel van een verklaring van het bestuur van de onderwijsinstelling en in geval van een medische bijzondere omstandigheid ook door middel van een verklaring van een arts.

Vooruitlopende op de inwerkingtreding van een wetswijziging [5] verlengde DUO in 2010 de diplomatermijn met vijf jaar, als de studerende als gevolg van bijzondere omstandigheden van structurele aard niet in staat bleek tijdig zijn diploma te behalen. Inmiddels is dit vastgelegd in artikel 5.16 tweede lid WSF2000.

1. Artikel 4.9 Wsf 2000
2. Artikel 5.5 Wsf 2000
3. Artikel 4.14 lid 1 en 5.16 lid 1 Wsf 2000
4. Tweede Kamer, vergaderjaar 1999-2000, 26 873, nr. 3, p. 8
5. Eerste Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 31 821, nr. A, artikel III

